

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/271/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210636
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5612210636.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstříka v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grosslingova 4, IČO: 36 864 421 proti odporcovi Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 8C/212/2012-58 zo dňa 17. 10. 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa vo vzťahu k odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 914,62 eur, z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vo veci vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 1156/11.

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Er/131/2011 vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil okresnému súdu žiadosť o udelenie poverenia 9. 2. 2011 v exekučnej veci vedenej na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava z 24. 11. 2010 pod zn. SR 08070/10 s vykonateľnosťou 13. 1. 2011. Okresný súd požiadal rozhodcovský orgán výzvou zo dňa 14. 2. 2011 o predloženie rozhodcovského spisu a doručeníek preukazujúcich doručenie rozhodcovského rozsudku povinnej, keďže išlo o spotrebiteľský právny vzťah. Túto povinnosť rozhodcovský súd splnil 4. 3. 2011 a okresný súd 13. 4. 2011 vydal uznesenie o čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, čo odvolací súd zrušil uznesením č.k. 9CoE/132/2011-39 zo dňa 30. 6. 2011. Následne exekučný prvostupňový súd vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu uznesením č.k. 7Er/131/2011-44 zo dňa 21. 5. 2012 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto rozhodnutie odvolací súd potvrdil uznesením č.k. 9CoE/12/2013-61 zo dňa 28. 2. 2013 právoplatným 16. 4. 2013. Uviedol, že exekučný súd pri vydaní poverenia postupoval so všetkou opatnosťou, zabezpečil si spis rozhodcovského súdu, po preskúmaní všetkých náležitostí, čo je postup v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku, konštantnou judikatúrou slovenských súdov, ako aj rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci Asturcom C 40/08, ktorý je pre SR prameňom práva, žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Navrhovateľ nepreukázal existenciu prietahov v súdnom konaní, nečinnosť súdu nepreukázal ani existenciu ďalších podmienok zodpovednostného právneho vzťahu, v nadväznosti na čo jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a odporcovi náhradu trov nepriznal, nakoľko si ich uplatnil, ale v zákonnej lehote nevyčísľil.

Proti rozsudku okresného súdu, v zákonnej lehote, doručil odvolanie navrhovateľ. Nesúhlasil jednak s výrokom okresného súdu, ktorým zamietol jeho návrh na prerušenie konania. Uviedol, že napriek tomu, že o zamietnutí žaloby na prerušenie konania nebolo právoplatne rozhodnuté, súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa vo veci samej. Nedostatočne sa súd oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť zástupcu o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. V žiadosti sa pritom zdôraznilo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť sám, nemal možnosť navrhnuť dôkazy. Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Okresný súd tým porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám. Tým, že odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p.. Skutkovým základom sa mal stať navrhovateľom tvrdný skutkový stav. Namiesto toho bez nariadenia pojednávania súd doplnil skutkový základ dokazovaním. Odignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému, z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné, telekomunikačné. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Pravým právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetľil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote, zaručené v čl. 6 ods. 1 európskeho dohovoru. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné, napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Pokiaľ sa týkalo odôvodnenia odvolania proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým konanie neprerušil, poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/174/2014. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa odporca nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako správny, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na ust. § 101 ods. 2

O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľa, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľa, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľ v danom prípade nepožiadal o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľ mohol požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko ak navrhovateľ spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., podľa názoru odvolacieho súdu v aktuálnom konaní nie sú zistené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu.

Odvolací súd zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdých skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na presný termín v sídle súdu prvého stupňa, pričom navrhovateľ bol riadne na toto pojednávanie predvolaný, no bez ospravedlnenia sa nedostavil, i keď podal návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazeráť do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu (sp. zn. 7Er/131/2011). Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definíčných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Okresný súd dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania. Práve zo strany prvostupňového súdu dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámení a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ okresný súd v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie

dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a ESLP. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a ESLP.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní tvrdil, že súd prvého stupňa konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, odvolací súd konštatuje (rovnako ako súd prvého stupňa), že nedošlo k prieťahom v konaní, nakoľko v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Exekučný súd po obdržaní žiadosti na udelenie poverenia vykonával ďalšie procesné úkony k preskúmaniu formálnej, materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Ako správne uviedol okresný súd, takúto činnosť nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, pričom okresný súd v tomto smere dostatočne podrobne a logicky odôvodnil svoj záver o tom, že k nesprávnemu úradnému postupu v exekučnom konaní. Navyiac v konečnom dôsledku došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia, pričom takýto procesný postup nie je v EP obmedzený žiadnou lehotou.

Pokiaľ navrhovateľ spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., z obsahu spisu bolo zistené, že o tejto otázke rozhodoval nadriadený súd uznesením č.k. 8NcC/76/2013-19 zo dňa 8. februára 2013, ktorý sudkyňu Okresného súdu Liptovský Mikuláš JUDr. Janu Haluškovú nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pre účely preskúmanej veci odvolací súd konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia navrhovateľa) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z..

K argumentácii navrhovateľa vzťahujúcej sa k majetkovej škode a nemajetkovej ujme odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na skutočnosť, že nebol preukázaný základný zodpovednostný predpoklad v danom prípade - nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie - sa nevenoval prvostupňový súd týmto otázkam. Vzhľadom na to, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie nezaložil na skutočnostiach, ktoré mu navrhovateľka vo svojom odvolaní vytýkala nemohol sa odvolací súd týmito dôvodmi zaoberať.

V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany okresného súdu, odvolací súd toto ako správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, resp. mu ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.